

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Vaalikampanjoissa pitäisi myös paljon nykyistä enemmän puhua arvoista, jotka ohjaavat päätöksentekoa. **SAVON SANOMAT**

Komissio jyräsi eduskunnan tahdon

Viime viikolla tehtiin kaksi maatalouteen merkittävästi vaikuttavaa päätöstä. Toinen tehtiin Helsingissä ja toinen Brysselissä.

Valtioneuvosto hyväksyi torstaina muutoksen joulukuussa päätettyyn nitraatti-asetukseen. Muutos on lantaa käyttävien viljelijöiden kannalta myönteinen aikaisemmin tehtyyn päätöksen verrattuna.

Joulukuudessa päätöksessä lietteen ja kuivallannan levittäminen oli kokonaan kielletty pelloilla, joiden kaltevuus on yli 15 astetta. Viime viikkoisen päätöksen perustella levitys sallitaan tietyin ehdoin. Liettelannan ja virtsan levityksessä on käytettävä multauslaitetta.

MTK:n ympäristöjohtaja Liisa Pietola on tyytyväinen asetusmuutokseen. Hän muistuttaa kuitenkin, että asetuksen valvonnassa on vielä työstettävää.

Vaikka asetus muuttui nyt parempaan suuntaan, on lähes neljä vuotta kestänyt nitraattiasetuksen työstäminen Pietolan mielestä esimerkiksi huonosta lainvalmistelusta.

Brysselissä tehty päätös koski niin sanottuja pysyviä nurmia.

EU-komissio päätti, ettei se salli Suomelle poikkeusta pysyvien nurmien tulkinnessa. Pysyville nurmilla tarkoitetaan peltoja, jotka ovat olleet yli viisi vuotta nurmella. Tällaisilla pelloilla ei voi tulevaisuudessa viljellä mitään muuta. (MT 174.)

Komission tulintkaa sovelletaan takautuvasti. Tämä merkitsee sitä, että pellot, joilla ensi kesänä viljellään kuudetta vuotta peräkkäin nurmea, muuttuvat pysyväksi nurmeksi. Tulintkaa ei muuta edes se, että nurmi olisi uusittu viiden vuoden aikana.

EU-tuomioistuin päätti lokakuussa, että vähintään viisi vuotta yhtäjaksoisesti nurmella olleet peltolohkot ovat pysyviä nurmia, vaikka ne olisikin välillä uudistettu.

Maatalouskomissaari Phil Hogan lupasi kuukausi sitten Suomessa vieraillessaan ymmärtämystä Suomen erityispiirteille. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan Hoganin matka oli turha reissu.

Komissiolla ei riittänyt ymmärrystä sille, että Suomessa nurmia käytetään karjan rehuksi toisin kuin monissa Keski-Euroopan maissa, joissa nurmi-alaa uhkaa karjan rehuksi viljeltävä maissi.

Komission mukaan Suomen ongelma on pieni. Sitä se ei kuitenkaan ole tilataksalla. MTK:n puheenjohtajan Juha Marttilan mie-

Keväällä monella nurmipelloilla on nitto-koneen sijaan aurat.

lestä komissio osoittaa välinpitämättömyyttä Suomen erityisongelmille. Marttilan mukaan päätöstä ei voi perustella järkisyillä ja se on lisäksi ympäristölle haitallinen.

Tulkinta johtaa siihen, että monilla tiloilla joudutaan keväällä kyntämään nurmia ja kylvämään niiden tilalle muita kasveja. Parin vuoden siirtymäkausi olisi helpottanut viljely-suunnittelua.

Jos komission tarkoitus on turvata nurmialan säilyminen Euroopassa, niin Suomen osalta tulos on päinvastainen. Komission päätös saattaa johtaa tänä keväänä 200 000 hehtaarin nurmi-alan kyntöön ilman järkevää syytä.

Maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpon (kok.) mielestä komission päätös on totaalinen rimanalitus.

Komissio kävelee päätöksellään Suomen eduskunnan tahdon yli.

Eduskunta edellytti viime vuoden lopulla, että hallituksen on neuvoteltava komission kanssa sellainen ratkaisu, että tuotantosuunnan muuttaminen tai pellonomistuksen tai hallinnan siirtäminen eri tuotantosuuntaa harjoittavalle tilalle on mahdollista ilman pysyvistä nurmista aiheutuvia rajoitteita.

Pysyviä nurmia koskeva sääteley osoittaa, että EU:n päätöksenteko on etääntynyt käytännön elämästä. Komissiolta on myös unohtunut, että normitalkoiden tavoitteena on vähemmän mutta parempaa säätelyä.

Viljelijät ovat saaneet tottua siihen, että maatalouspolitiikassa pysyvää on vain muutos. Komission mielestä myös nurmi on pysyvää.

Muutoksen lisäksi myös nurmi on pysyvää.

VIERASYLIÖ

Kauppaneuvottelujen neljäs kierros

EU:n komissio ja USA ovat aloittelemassa tässä kuussa New Yorkissa neljättä neuvottelukierrosta kahden väliseksi vapaakauppasopimukseksi. Yhtenä, eikä ollenkaan vähäisempänä kysymyksenä ovat elintarviketurvallisuuteen läheisesti liittyvät eläin- ja kasvinterveysasiat.

Transatlanttinen kauppaja-investointikumppanus (TTIP) on Yhdysvaltain ja Euroopan Unionin (EU) välinen vapaakauppasopimus. Sopimuksella on tarkoitus poistaa kaupan esteitä.

EU-maissa hyödyn arvellaan olevan kokonaisuudessaan noin 0,7 prosenttia EU:n kansantuloista eli 122 miljardia euroa vuodessa ja vastaavasti Yhdysvalloille etu olisi 0,4 prosenttia eli 41 miljardia euroa.

Luvuista voidaan olla eri mieltä, mutta kaupan vapautumisen Atlantin molemmin puolen edesauttaa osapuolten taloudellisia aktiviteetteja.

Sopimusneuvottelut on tarkoitus saada ratkaistua vuoden 2016 lopussa eli kun presidentti Obaman kausi päättyy. Aikataulu on kuitenkin kovin kunnianhimoinen.

Avoimuutta

kaivataan

Kauppaneuvotteluja käydään julkisuudelta piilossa ja USA:n neuvotteluosapuolen vaatimuksesta neuvotteluasiakirjat eivät ole julkisia.

Tästä jäsenvaltiot ovat esittäneet tiukkoja vastalauseita. Euroopassa viranomaiset voivat käydä tutustumassa ja lukemassa niitä EU:n komission kaupan pääosaston luku-salissa Brysselissä. Asiakirjojen kopiointi tai valokuvaaaminen on kielletty.

Julkisuudessa on kovasti kritisoitua mahdollisesti sopimukseen liitettävää investointisuoja. Toistaiseksi paljon vähemmälle keskustelulle ja laajaa kuluttajakuntaa koskevaa on jäänyt niin sanottu SPS-luku.

SPS-kirjainyhdistelmä tulee sanoista sanitary ja phyto-sanitary eli eläin- ja kasvinterveys. Asiakokonaisuus on kuitenkin yksi vaikeammista neuvotteluosista ja se on vaikeasti yhteensovitettavissa.

Yhteisillä eläin-, kasvien ja elintarviketurvallisuus-standardilla harmonisoidaan kansainvälistä eläin- ja kasvinterveys. Asiakokonaisuus on kuitenkin yksi vaikeammista neuvotteluosista ja se on vaikeasti yhteensovitettavissa.

Yhteisillä standardeja luodaan kansainvälisissä järjestöissä kuten OIE:ssä (kansainvälinen eläintautijärjestö) sekä YK/FAO:n alaisissa IPPC:ssä (kansainvälinen kasvinterveyskonventio) ja Codex Alimentariuksessa (kansainvälinen elintarviketurvallisuusstandardi).

TTIP-neuvottelujen SPS-luvun yleisenä tavoitteena on

» **Neuvotteluja käydään julkisuudelta piilossa.**

varmistaa eläinten ja kasvien terveyttä kuitenkin niin, että tarpeettomia kaupan esteitä ei luoda.

Kauppaan liittyviä prosesseja on yksinkertaistettava ja selkeytettävä. Vientitodistusmallien ja sisällön on perustuttava joko OIE:n, IPPC tai Codex Alimentariuksen luomiin käytänteihin tai muutoin kummankin osapuolen hyväksymiin malleihin.

Peruseriaatteena on, että tuontitarkastusten on perustuttava riskiin ja laatuvaatimusten tieteelliseen arviointiin, jollei sopimuksessa jotain muuta sovita.

Tarkastuksilla ei saa rajoittaa kauppaa muutoin kun on tarvetta saavuttaa kansainvälisten sopimusten mukainen terveyden ja/tai turvallisuuden taso.

Kova väantö

gm-rehuista

Vaikein kohta SPS-luvussa, ja hankala myös koko kauppasopimusta ajatellen on muuntogeeniset organismit (gmo) ja mahdollisesti myös muut uudet teknologiat, kuten kloonieläimet.

Alun alkaen EU:lla on ollut tiukkaa kanta jättää gmo:t

neuvottelumandaatin ulkopuolelle, mutta siitä huolimatta asia halutaan nostaa neuvottelupöydälle. Euroopan parlamentin ympäristö-valiokunta toisaalta vaati gmo-asioiden jättämistä sopimuksen ulkopuolelle.

Muita valiokunnan vaatimuksia poisjätettävistä kokonaisuuksista ovat muun muassa hormonien käyttö nautasektorilla, kemikaalilainsäädäntö REACH ja kloonauus.

Neuvottelujen taustalla ja asetelmaa vaikeuttamassa on EU:n komission päättämättömyys hyväksyä yhteensä 17 eri muuntogeenistä rehuikäyttöön tarkoitettua maissi-, soija-, rapsi- ja puuvillalajiketta.

EU:ssa saatiin jokin aika sitten päätettyä kansallisesta mahdollisuudesta päättää gmo-lajikkeiden viljelystä. Nyt komission on antamassa vielä huhtikuun aikana ehdotuksen muuttaa gmo-lajikkeiden rehu- ja elintarvikeläyttöön tarkoitettujen lajikkeiden hyväksyntäprosessia yksinkertaiseen enemmistöpäätöksen suuntaan.

Samalla mahdollistettaisiin kansallinen päätösvalta hyväksyä gmo-rehujen käyttö kussakin jäsenvaltiossa. USA, Kanada, Australia ja Brasilia ovat esittäneet tyytymättömyytensä vielä julkaisemattomaan esitykseen.

Hyväksyntäprosessien tulisi olla selkeät eri osapuolille,

kuten jäsenvaltioille, alan teollisuudelle ja rehun tuojille.

Ongelmana ei tällä hetkellä ole, etteikö tiedettäisi mistä ja miten EU:ssa asiat hyväksytään, vaan se, ettei päätöksiä synny. Prosessit on tarkoin kirjattu ylös täysin julkiseen läinsäädäntöön. Hyväksyntäprosessit tieteellisine arviointineen vievät aikaa vuosikausia.

Eläinten hyvinvointi tärkeä EU:lle

EU on kasvinterveysvaatimuksissaan tiukkaa. Se haluaa tarkkaa tietoa kasvintuhoajatilanteista ja haluaa näin suojella aluettaan uusilta vaarallisilta kasvintuhoajilta.

EU vaatii myös eläinten hyvinvoinnin huomioinnin ottamista kahden välisissä sopimuksissa.

EU:lla on kansainvälisesti katsottuna tiukat eläinten hyvinvointivaatimukset. Osa-puolten samanlaiset tuotanto-säännöt parantaisivat eläinten hyvinvointia, mutta samalla jäsenvaltioiden kilpailukyky ei heikenny tiukempien vaatimusten takia.

Suomi on tukenut Ruotsia antibioottien käytön vähentämisessä ja on esittänyt asian ottamista mukaan neuvotte-luihin.

KIRSI HEINONEN

Kirjoittaja on Suomen pysyvän edustuston maatalousattasea Brysselissä.

RAHIKAINEN

KOLUMNI: HANNA LENSU

Änkräviikot on taas lusittu

Vaalit ovat ihania. Senaattorit ja ministerit joutuivat korjaamaan luonsa Helsingin salongeista ja laskeutumaan taviksien höykyttäväksi edes kuukauden ajaksi – muuten ei olisi ollut vaalien jälkeen eduskuntaan enää asiaa. Kansan lähetteliään on oltava nöyrä vaalien alla. Ärsyttävimmällekin vaaliteltalle saapuneelle änkrärlle on koetettava vastata jotain.

Eräs uutena eduskuntaan pyrkinyt ehdokas vertasi istuvia kansanedustajia muuttolintuihin. Kun vaalit on pidetty ja valtakirjat lunastettu, herrat ja rouvat liihottavat takaisin seurapiireihinsä.

Uskon, että ilkeäähkö muuttolintuvertaus pitää jopa jossain määrin paikkansa. Kenen tahansa todellisuudentajua hämäätyä, kun näennäistärkeä kokousrumba ja pääkaupungin byrokraattien kanssa seurustelu täyttävät elämän. Juuri siksi pakollinen vaalikampanjakuri on ehdokaille tuiki tarpeellinen.

Onneksi löytyy vielä aktiivisia kansalaisia, jotka jaksavat kiertää ehdokkaita jututtamassa ja haastamassa. Poliitikot ovat toki kovanahkaista väkeä, mutta kyllä palautteesta heidänkin muisti-

hanna.lensu@mti.fi

Onnea vain valituille: odotukset ovat valtavat.

korteilleen jotakin jää.

Kaikki keskustan ehdokkaat, joita kävin vaalien alla tenttaamassa, muistivat neljän vuoden takaa, miten jätevesiasetuksen loka lensi silmille joka ainoalla kiertuepaikkakunnalla. Tänä vuonna he saivat nauttia oppositiotaipaleella virinneestä myönteisestä pöhinästä. Onnea vain valituille: odotukset ovat valtavat.

Vaalien jälkeen tuloksia voi sulatella vaikkapa siltä kannalta, mentiinkö edustajan paikalle rahalla. Valittujen kansanedustajien tulisi jättää tiedot kampanjoijensa rahotuksesta juhannukseen mennessä. Ilmoitetut tiedot löytyvät verkkosivulta vaalirahoitus.fi.

Ennakkoilmoituksen vaalirahoituksesta sai jättää myös etukäteen ennen vaaleja. Kaikkein tunnollisimmin tämän olivat tehneet vihreät.

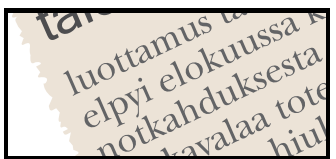
Sanomalehti Ilkka selvitti vaalien alla Vaasan vaalipiirin ehdokkaiden kampanjarahoituksia. Ehdokkaat arvelivat tuolloin, että 20 000 euron vaalikampanjan pitäisi riittää. Moni pisti likoon monin verroin enemmän ja otti jopa lainaa vaaleja rahoittaakseen.

Osa ehdokkaista uskoi yhä vanhoihin rahoituskeinoihin. Esimerkiksi kankaanpäälinen Kauko Juhantalo (kesk.) haali vielä pääsiäisen aikaan vaalirahaa lähettämällä satakuntalaisille yritysille – olivatpa ne tuttuja tai tuntemattomia – teksti- ja sähköpostiviestejä. Massakerjuu oli varmasti arkipäivää 1980-luvulla, mutta en ehkä turvautuisi siihen enää aikakaudeilla, jolloin mitättömistäkin tahdittomuudesta syntyy hetkessä kuhu sosiaalisessa mediassa.

Puoluejohtajista kalliin kampanjan teki ennakkoilmoituksen mukaan Alexander Stubb (kok.), 60 000 euroa. Kahisevat tulivat kokouksen kassasta. Timo Soini (ps.) ilmoitti kampanjoivansa kymppitonilla, Antti Rinne (sd.) ilmoitti kampanjakuluikseen 51 000 euroa, Juha Sipilä (kesk.) 39 500 euroa ja Ville Niinistö (vihr.) 18 000 euroa.

Sipilän ja Niinistön kohdalla erikoista oli se, että he ilmoittivat maksavansa viulut lähes kokonaan omasta pussistaan. Vaka-varaisuudesta on herroilille hyötyä. Eipähän tarvitse vastata kiusallisiin kysymyksiin siitä, millaisia vastineita vaalirahoittajat nyt hilaavat.

LEHTIKATSAUS

KSML kiittää nuorisovaaleja

Keski-suomalaisen mukaan nuorisovaalit ovat hyvä keino kasvattaa tulevia äänestäjiä. ”Vaalit järjesti yhdessä koulujen kanssa Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry. Järjestö on tehnyt tässä erinomaista työtä herättääkseen nuorten kiinnostuksen yhteiskunnallisiin asioihin ja omiin vaikutusmahdollisuuksiin. Samalla tavoin hyvällä asialla oli Suomen Lukiolaiten Liitto omalla eduskuntavaalikampanjallaan.”

Avainasemassa ovat kuitenkin kodit ja koulu, Keski-suomalainen korostaa pääkirjoituksessaan.

”Esimerkin voimaa ei voi väheksyä. Mitä useampi täysi-ikäinen viimeistään tänään käyttää kansalaisoikeuttaan ja käy vaa-

liuurnilla, sitä uskottavammin voimme kehottaa nuoriakin tulevaisuudessa äänestämään.”

Kehärata tuotti pettymyksen

Sanomalehti **Ilkka** kirjoittaa, että pääkaupunkiseudun kehärata osoittautui monelle pettymykseksi. ”Helsinki-Vantaan kehäratakin tuotti pettymyksen matkailijoille: rata ei olekaan nopea sukkula vaan junat pysähtyvät joka asemalla. Matka-aika Helsingin keskustasta on sama puolisen tuntia, mitä lentokenttäbussilakin.”

Maakunnan matkailijalle vähän helpotusta tuo yhteyden muodostuminen suoraan Tikurilan asemalta lentokentälle, vaikka lentokenttäbussikaan ei ole asemasta kaukana.

”Matkaketjua lähtöselvityksineen voisi luoda nopeasti tähän, Seutulan kenttä on kuitenkin maan vilkkaimmin liikennöity ja sujuvoittaminen vaikuttaisi monen matkaan.”

Työ nostaa asuntojen arvoa

Työpaikkojen sijoittuminen vaikuttaa asuntojen arvon kohoamiseen, kirjoittaa **Lapin Kansan**.

”Asunnon omistaja pystyy jonkin verran vaikuttamaan siihen, kuinka hyvin omistusasunnon arvo säilyy. Kattoremontti nostaa mukavasti omakotitalon arvoa ja putkien uusiminen kohentaa rivitalon kuntoa.”

Läheskään kaikkeen ei kuitenkaan voi itse vaikuttaa.

”Uudenkarheasta omakotitalosta ei saa edes rakentamiskustannuksia pois, mikäli joutuu muuttotappiokunnasta muuttamaan työpaikan perässä toiselle paikkakunnalle.”

Käytännössä muuttoliike ja työpaikkojen kehitys ratkaisevat, miten omaisuuden arvon käy.

”Lapissaakin suurien tunturikeskusten lähellä maan ja asuntojen arvo voi olla huomattavan paljon isompi samojen, pinta-alaltaan isojen kuntien syvään maaseutuun verrattuna.”